

2014

Rapport om svangerskapsavbrudd for 2013

Register over svangerskapsavbrudd
(Abortregisteret)

Mette Løkeland
Rupali Akerkar
Olaug Margrete Askeland
Marta Ebbing
Kristin Gåsemyr
Aase Gunn Mjaatvedt
Steinar Nilssen
Eivind Reikerås
Ingvei Seliussen

Rapport om svangerskapsavbrudd for 2013

Register over svangerskapsavbrudd
(Abortregisteret)

Utgitt av Folkehelseinstituttet
Divisjon for epidemiologi
Register over svangerskapsavbrudd (Abortregisteret)
April 2014, versjon 2.

Tittel:

Rapport om svangerskapsavbrudd for 2013

Forfattere:

Mette Løkeland (redaktør)
Rupali Akerkar
Olaug Margrete Askeland
Marta Ebbing
Kristin Gåsemyr
Aase Gunn Mjaatvedt
Steinar Nilssen
Eivind Reikerås
Ingvei Seliussen

Rapporten kan lastes ned som pdf
på Folkehelseinstituttets nettsider: www.fhi.no

Design:

Per Kristian Svendsen

Layout omslag:

Unni Harsten

Foto omslag:

Colourbox.com

Trykk:

Folkehelseinstituttet

Opplag: 100

ISSN 1891-6392

Innhold

1. Innledning	4
2. Datagrunnlaget	5
3. Kvalitetssikring	5
4. Kommentar til årets statistikk	6
5. Figurer og tabeller	8
Figur 1. Utførte svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner etter kvinnens alder 2004-2013	8
Tabell 1. Utførte svangerskapsavbrudd etter kvinnens alder 1980-2013	8
Tabell 2. Utførte svangerskapsavbrudd etter kvinnens bostedsfylke 2009-2013	9
Tabell 3. Utførte svangerskapsavbrudd i aldersgruppen 15-19 år etter kvinnens bostedsfylke 2009-2013... 10	
Tabell 4. Utførte svangerskapsavbrudd i aldersgruppen 20-24 år etter kvinnens bostedsfylke 2009-2013... 11	
Tabell 5. Utførte svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet og kvinnens alder i 2013	12
Tabell 6. Utførte svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet 2006-2013	12
Figur 2. Svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner for aldersgruppen 15-49, 15-19 og 20-24 år etter kvinnens bostedsfylke i 2013	13
Figur 3. Utførte selvbestemte svangerskapsavbrudd etter metode 2006-2013	13
Tabell 7. Utførte selvbestemte aborter etter metode og svangerskapsvarighet 2006-2013	14
Tabell 8. Utførte svangerskapsavbrudd etter type avgjørelse 1980-2013	15
Figur 4. Nemndbehandlete begjæringer ¹ og utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd 2004-2013... 16	
Figur 5. Begjæringer etter vedtak i primærnemnd og herav utførte svangerskapsavbrudd 2004-2013	16
Figur 6. Begjæringer etter vedtak i klagenemnd og herav utførte svangerskapsavbrudd 2004-2013	17
Tabell 9. Utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter abortloven § 2 tredje ledd, 2004-2013	17
Figur 7. Utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter abortloven § 2 tredje ledd, 2004-2013	18
Figur 8. Utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet og indikasjon §2 tredje ledd bokstav c i abortloven	18
Tabell 10. Utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet og indikasjon i abortloven	19
Tabell 11. Nemndbehandlete begjæringer om svangerskapsavbrudd og utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet i 2013	19
Tabell 12. Nemndbehandlete begjæringer om svangerskapsavbrudd og utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter kvinnens bostedsfylke i 2013	20
Tabell 13. Nemndbehandlete begjæringer om svangerskapsavbrudd og utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter utførende helseinstitusjon i 2013	21
APPENDIX A. Lover og forskrifter	22
APPENDIX B. Om statistikken	23

1. Innledning

Det foreligger statistikk over antall begjæringer, antall innvilgede begjæringer og antall utførte svangerskapsavbrudd i Norge siden 1979. Statistisk sentralbyrå hadde ansvaret for [abortstatistikken fra 1979 til og med 2005](#).

Fra og med 2006 har [Folkehelseinstituttet](#) vært ansvarlig for statistikken, og fra og med 2008 databehandlingsansvarlig for [Register over svangerskapsavbrudd](#) (Abortregisteret).

Innsamling, lagring, behandling og utlevering av opplysninger i Abortregisteret er regulert i [abortregisterforskriften](#) med hjemmel i [helseregisterloven](#) § 8 andre, fjerde og femte ledd, § 9 andre ledd, § 10, § 16 fjerde ledd, § 17 tredje ledd og § 34 fjerde ledd.

Denne rapporten viser endelige tall over begjæringer om og utførte svangerskapsavbrudd i Norge i 2013.

2. Datagrunnlaget

Folkehelseinstituttet mottar opplysninger bestemt etter abortregisterforskriften § 1-7 i elektroniske meldinger fra alle meldepliktige helseinstitusjoner, det vil si alle sykehus som utfører svangerskapsavbrudd.

Meldingene som gjelder selvbestemte svangerskapsavbrudd (innen utgangen av 12. svangerskapsuke), inneholder aidentifiserte personopplysninger, administrative opplysninger og medisinske opplysninger.

Meldingene som gjelder nemndbehandlete svangerskapsavbrudd (etter utgangen av 12. svangerskapsuke), er i utgangspunktet personidentifiserende og omfatter i tillegg til opplysningene nevnt over, opplysninger om indikasjon for svangerskapsavbruddet og om nemndbehandlingsprosedyren.

Meldingene som gjelder nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter [abortloven](#) § 2, tredje ledd, bokstavene a, b, d, og e, eventuelt kombinasjoner av disse bokstavene, blir aidentifisert etter kvalitetssikringen, og deretter lagret aidentifisert.

Meldingene som gjelder nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter abortloven § 2, tredje ledd, bokstav c registreres personidentifiserbart i [Medisinsk fødselsregister](#) med hjemmel i [Medisinsk fødselsregisterforskriften](#) § 1-2, første ledd nr. 3. Spesifiserte opplysninger om patologiske tilstander/medfødte misdannelser i disse tilfellene inngår ikke i abortstatistikken, men i [statistikken for Medisinsk fødselsregister](#).

3. Kvalitetssikring

Meldingene om begjæring om og utførelse av svangerskapsavbrudd registreres og lagres fortløpende i Abortregisteret ved Folkehelseinstituttet.

Kvalitetssikringsrutinen består av kontroll av at meldingene inneholder alle opplysninger som er relevante og nødvendige for å oppnå formålet med registeret, jf. abortregisterforskriften § 1-7, andre ledd. Dersom noen av de obligatoriske opplysningene mangler, eller ved meldefeil, tas det kontakt med de enkelte helseinstitusjonene for å komplettere og/eller korrigere meldingene.

Som ledd i kvalitetssikringen av Abortregisteret, og for å gjøre abortstatistikken mer tilgjengelig har Folkehelseinstituttet i løpet av 2013-2014 gjennomgått de ulike historiske datasettene og samlet alle data fra 1979 til og med 2013 i en database. Det har medført små justeringer i tidligere rapporterte tall.

4. Kommentar til årets statistikk

I 2013 ble det sendt inn 16 684 begjæringer om svangerskapsavbrudd og utført 14 773 svangerskapsavbrudd i Norge. Dette er 459 (3 %) færre svangerskapsavbrudd enn i 2012 (Tabell 1).

Abortraten er fallende for alle aldersgrupper til 12,5 per 1 000 kvinner i fertil alder (15-49 år). Fylkene Finnmark, Oslo og Troms hadde flest svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner; henholdsvis 18,0 for Finnmark, 16,7 for Oslo og 14,7 for Troms. Møre og Romsdal, Vest-Agder og Rogaland hadde færrest svangerskapsavbrudd, med 9,3 per 1 000 kvinner i Møre og Romsdal og 9,8 i de to andre fylkene (Tabell 2).

Svangerskapsavbrudd i aldersgruppen 15-19 år¹

Nedgangen i svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år fortsatte fra 2012 til 2013; fra 11,4 til 10,1 svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner i alderen 15-19 år. Dette er den laveste forekomsten siden registreringen startet i 1979. I år 2000 var tallet 20,1 per 1 000 kvinner i denne aldersgruppen (Tabell 1).

Troms hadde høyest forekomst av svangerskapsavbrudd blant kvinner i alderen 15-19 år, med 16,9 per 1 000 kvinner, deretter følger Finnmark og Nordland med 16,7 og 14,5 per 1 000 kvinner. Møre og Romsdal hadde lavest forekomst av svangerskapsavbrudd i denne aldersgruppen, med 7,9 per 1 000 kvinner i alderen 15-19 år. Troms har hatt størst økning i svangerskapsavbrudd fra 15,5 til 16,9 per 1 000 kvinner, og Finnmark størst nedgang i svangerskapsavbrudd fra 25,3 til 16,7 per 1 000 kvinner i alderen 15-19 år, i perioden 2012-2013 (Tabell 3 og Figur 2).

Høyest forekomst av svangerskapsavbrudd i aldersgruppen 20-24 år

Det er fremdeles i 2013, som i de foregående 20 årene, aldersgruppen 20-24 år (Figur 1) som har den høyeste forekomsten av svangerskapsavbrudd, men også i denne gruppen er abortraten fallende. I 2013 ble det utført 24,5 svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner i denne aldersgruppen mot 26,6 i 2012 (Tabell 4).

Troms hadde høyest forekomst med 33,1 svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner, mens Møre og Romsdal hadde lavest forekomst med 17,3 svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner i alderen 20-24 år. Hedmark hadde den største økningen i forekomst i denne aldersgruppen, fra 21,7 til 24,8 avbrudd per 1 000 kvinner, mens Sogn og Fjordane og Oslo hadde størst nedgang fra henholdsvis 23,8 til 17,8 og 36,6 til 30,6 avbrudd per 1 000 kvinner i alderen 20-24 år, i perioden 2012-2013.

¹ I disse tallene inngår også tall for aldersgruppen under 15 år. I 2013 ble det utført 24 svangerskapsavbrudd i aldersgruppen under 15 år; 2 blant 13 åringer og 22 blant 14 åringer.

Økende bruk av medikamentell behandling som avbruddsmetode

Medikamentell behandling har siden 2008 vært den mest brukte avbruddsmetoden ved selvbestemte svangerskapsavbrudd. I 2013 ble 82,1 % av de selvbestemte avbruddene gjennomført medikamentelt, mens i 2006 var andelen 41,5 % (Figur 3).

Selvbestemte og nemndbehandlede svangerskapsavbrudd

Av alle utførte svangerskapsavbrudd i 2013 var 14 139 (95,7 %) selvbestemte, og 634 (4,3 %) nemndbehandlede (Tabell 8). De fleste selvbestemte avbrudd blir utført før 9. svangerskapsuke (88,8 %) (Tabell 6).

Særskilt om nemndbehandlede svangerskapsavbrudd

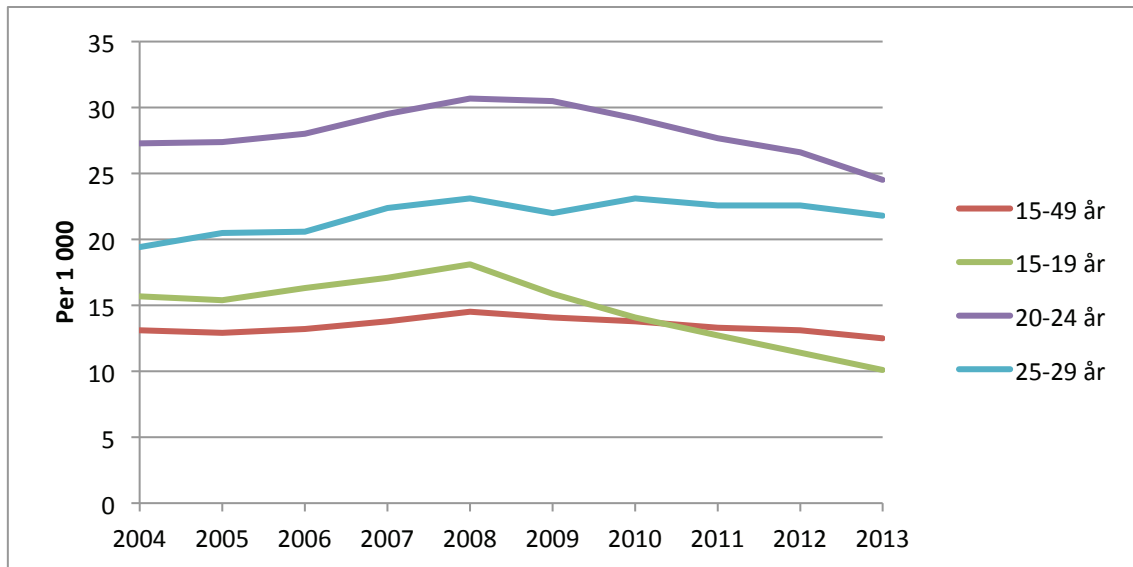
Begjæring om svangerskapsavbrudd etter utgangen av 12. svangerskapsuke behandles i nemnd; først i en primærnemnd, og dersom denne gir avslag, skal primærnemnda straks sende vedtaket og sakens dokumenter til en sentral klagenemnd, jf. abortloven § 8 andre ledd. Klagesakene har fra 15. februar 2010 blitt sendt til Den sentrale klagenemnda som administreres av Helsedirektoratet og er lagt til Oslo universitetssykehus. Klagenemnda ble flyttet fra Rikshospitalet til Ullevål sykehus 2. september i 2013.

Det ble utført 18 (2,8 %) færre nemndbehandlede avbrudd i 2013 enn i 2012. Av de 634 utførte nemndbehandlede svangerskapsavbruddene i 2013 ble 620 (97,8 %) innvilget i primærnemnd og 14 (2,2 %) i Den sentrale klagenemnda (Tabell 8). De fleste (75,1 %) av de nemndbehandlede svangerskapsavbruddene blir utført før 18. svangerskapsuke. Det har vært en gradvis økning i avbrudd innvilget etter abortloven § 2 tredje ledd bokstav c, dvs. på grunn av stor fare for at barnet kan få en alvorlig sykdom som følge av arvelige anlegg, sykdom eller skadelige påvirkninger under svangerskapet (Figur 7).

Fem av de 35 helseinstitusjonene som meldte om begjæring om og utførelse av svangerskapsavbrudd etter 12. svangerskapsuke behandlet og utførte 406 (64,0 %) av alle svangerskapsavbrudd etter 12. svangerskapsuke. Totalt 15 av de 35 helseinstitusjonene nemndbehandlet mindre enn 1 % av sakene (Tabell 12).

5. Figurer og tabeller

Figur 1. Utførte svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner etter kvinnens alder 2004-2013

Tabell 1. Utførte svangerskapsavbrudd etter kvinnens alder 1980-2013²

År	Totalt antall	Per 1 000 kvinner, etter alder							
		15-49 år	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år
1980	13 488	14,5	22,4	22,1	16,2	13,7	11,3	6,8	0,8
1985	14 599	14,7	21,7	26,1	18,1	13,8	10,3	4,6	0,8
1990	15 552	14,7	20,1	28,6	21,8	14,3	10,0	3,6	0,5
1995	13 760	12,8	15,4	23,4	20,2	15,0	9,7	4,3	0,6
2000	14 674	13,7	20,1	28,0	20,1	15,3	10,8	3,7	0,3
2005	13 991	12,9	15,4	27,4	20,5	15,1	11,0	4,0	0,3
2006	14 401	13,2	16,3	28,0	20,6	15,6	10,9	4,3	0,3
2007	15 175	13,8	17,1	29,5	22,4	15,9	11,2	4,1	0,4
2008	16 130	14,5	18,1	30,7	23,1	16,9	11,7	4,6	0,4
2009	15 790	14,1	15,9	30,5	22,0	16,8	11,4	4,8	0,4
2010	15 738	13,8	14,1	29,2	23,1	16,9	11,7	4,4	0,4
2011	15 366	13,3	12,7	27,7	22,6	16,6	11,3	4,4	0,4
2012	15 232	13,1	11,4	26,6	22,6	16,5	11,6	4,2	0,4
2013	14 773	12,5	10,1	24,5	21,8	16,9	11,1	4,5	0,3

² Tallene avviker noe fra tidligere rapporter som følge av kvalitetssikring og samling av data i en database utført i 2013-2014.

Tabell 2. Utførte svangerskapsavbrudd etter kvinnens bostedfylke 2009-2013

Fylke	2009		2010		2011		2012		2013	
	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000
Hele landet	15 790	14,1	15 738	13,8	15 366	13,3	15 232	13,1	14 773	12,5
Østfold	915	15,2	821	13,5	803	13,0	765	12,3	685	10,9
Akershus	1 837	14,6	1 718	13,5	1 717	13,3	1 653	12,6	1 591	12,0
Oslo	2 923	18,5	3 004	18,6	3 022	18,3	3 078	18,2	2 870	16,7
Hedmark	552	13,7	530	13,1	514	12,6	462	11,3	522	12,8
Oppland	553	14,0	559	14,1	513	12,9	551	13,8	502	12,6
Buskerud	775	13,3	757	12,9	703	11,8	745	12,3	754	12,3
Vestfold	694	13,3	753	14,3	673	12,7	656	12,3	669	12,5
Telemark	534	14,4	505	13,6	512	13,7	478	12,8	487	13,0
Aust-Agder	322	13,3	263	10,8	267	10,8	284	11,3	257	10,2
Vest-Agder	412	10,5	449	11,3	418	10,4	400	9,8	403	9,8
Rogaland	1 160	11,5	1 094	10,6	1 062	10,1	1 052	9,8	1 065	9,8
Hordaland	1 302	11,8	1 367	12,1	1 381	12,1	1 263	10,9	1 270	10,8
Sogn og Fjordane	267	11,8	240	10,5	232	10,1	251	10,9	244	10,6
Møre og Romsdal	553	10,3	581	10,7	558	10,2	616	11,2	516	9,3
Sør-Trøndelag	950	13,9	937	13,5	949	13,5	904	12,7	908	12,6
Nord-Trøndelag	376	13,3	396	13,9	352	12,3	387	13,4	375	13,0
Nordland	761	14,9	760	14,8	708	13,7	710	13,7	696	13,4
Troms	598	16,7	643	17,9	591	16,3	567	15,5	541	14,7
Finnmark	252	15,3	297	18,0	323	19,5	301	18,0	303	18,0
Ukjent	54		64		68		109		115	

Tabell 3. Utførte svangerskapsavbrudd i aldersgruppen 15-19 år etter kvinnens bostedfylke 2009-2013

Fylke	2009		2010		2011		2012		2013	
	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000
Hele landet	2 478	15,9	2 210	14,1	1 996	12,7	1 799	11,4	1 599	10,1
Østfold	145	16,9	116	13,5	119	13,6	89	10,0	80	8,9
Akershus	274	15,2	233	12,8	216	11,8	180	9,8	169	9,1
Oslo	258	18,6	245	17,6	216	15,4	200	14,1	145	10,2
Hedmark	100	16,2	75	12,2	68	11,1	59	9,7	64	10,7
Oppland	93	15,7	64	10,8	55	9,3	84	14,2	50	8,6
Buskerud	143	17,5	97	11,9	84	10,4	92	11,3	68	8,3
Vestfold	110	14,4	113	14,7	113	14,7	100	13,0	83	10,7
Telemark	109	19,7	92	16,6	79	14,3	68	12,4	57	10,4
Aust-Agder	66	17,8	47	12,6	39	10,5	48	12,9	42	11,2
Vest-Agder	67	11,2	58	9,6	66	10,9	60	9,8	54	8,8
Rogaland	203	14,0	164	11,2	143	9,7	139	9,3	138	9,1
Hordaland	202	12,9	211	13,4	207	13,2	142	9,0	150	9,4
Sogn og Fjordane	49	12,7	56	14,4	39	10,1	42	10,9	31	8,1
Møre og Romsdal	108	12,7	106	12,5	96	11,4	82	9,8	66	7,9
Sør-Trøndelag	133	14,3	123	13,2	109	11,7	95	10,2	96	10,3
Nord-Trøndelag	77	16,7	65	13,9	56	12,0	53	11,3	53	11,4
Nordland	155	19,3	156	19,4	134	16,5	115	14,1	118	14,5
Troms	108	20,7	118	22,6	88	16,8	81	15,5	87	16,9
Finnmark	72	28,9	67	27,0	64	26,2	62	25,3	41	16,7
Ukjent	6	-	4	-	5	-	8	-	7	-

Tabell 4. Utførte svangerskapsavbrudd i aldersgruppen 20-24 år etter kvinnens bostedfylke 2009-2013

Fylke	2009		2010		2011		2012		2013	
	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000	Antall	Per 1 000
Hele landet	4 481	30,5	4 474	29,2	4 414	27,7	4 362	26,6	4 076	24,5
Østfold	263	35,4	254	33,2	232	29,3	207	25,4	185	22,1
Akershus	412	29,8	437	29,9	453	29,5	435	27,5	405	25,1
Oslo	795	38,4	830	37,7	866	37,0	888	36,6	749	30,6
Hedmark	154	29,9	131	24,7	120	21,8	123	21,7	142	24,8
Oppland	172	34,1	170	32,1	147	26,8	149	26,6	165	28,8
Buskerud	209	28,9	204	27,4	189	24,7	186	23,8	188	23,9
Vestfold	210	31,1	236	34,1	202	28,9	193	27,2	186	26,1
Telemark	176	35,4	151	29,6	163	31,1	151	28,3	134	25,1
Aust-Agder	106	33,2	77	23,6	75	22,0	82	23,5	78	22,1
Vest-Agder	141	26,2	138	24,5	122	20,7	131	21,6	117	19,1
Rogaland	336	24,4	328	23,1	317	21,7	286	19,2	278	18,3
Hordaland	400	25,8	400	24,6	408	24,0	376	21,6	358	20,2
Sogn og Fjordane	73	23,0	52	15,8	74	21,7	83	23,8	62	17,8
Møre og Romsdal	154	20,7	167	21,8	163	20,7	183	22,8	140	17,3
Sør-Trøndelag	314	31,9	295	28,7	284	26,4	258	23,0	262	22,9
Nord-Trøndelag	100	25,7	101	25,1	106	25,6	111	26,3	112	26,1
Nordland	217	31,7	233	32,7	205	27,8	222	29,4	217	28,5
Troms	172	36,0	173	35,0	179	34,9	169	31,7	183	33,1
Finnmark	57	26,3	78	34,7	81	34,6	90	37,2	82	33,0
Ukjent	20		19		28		39		33	

Tabell 5. Utførte svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet og kvinnens alder i 2013

Alder	Totalt antall	Svangerskapsvarighet							
		Uke 0-5	Uke 6-7	Uke 8-9	Uke 10-11	Uke 12	Uke 13-18	Uke 19-22	Uke 23 og over
Alle aldre	14 773	1 548	6 491	4 519	1 301	281	475	156	2
15-19 år ¹	1 599	165	645	519	165	34	57	14	0
20-24 år	4 076	403	1 796	1 285	388	75	99	30	0
25-29 år	3 604	402	1 619	1 071	303	62	101	45	1
30-34 år	2 768	294	1 223	837	225	50	95	43	1
35-39 år	1 848	188	822	561	137	41	80	19	0
40-44 år	821	88	361	236	75	19	37	5	0
45-49 år ²	57	8	25	10	8	0	6	0	0

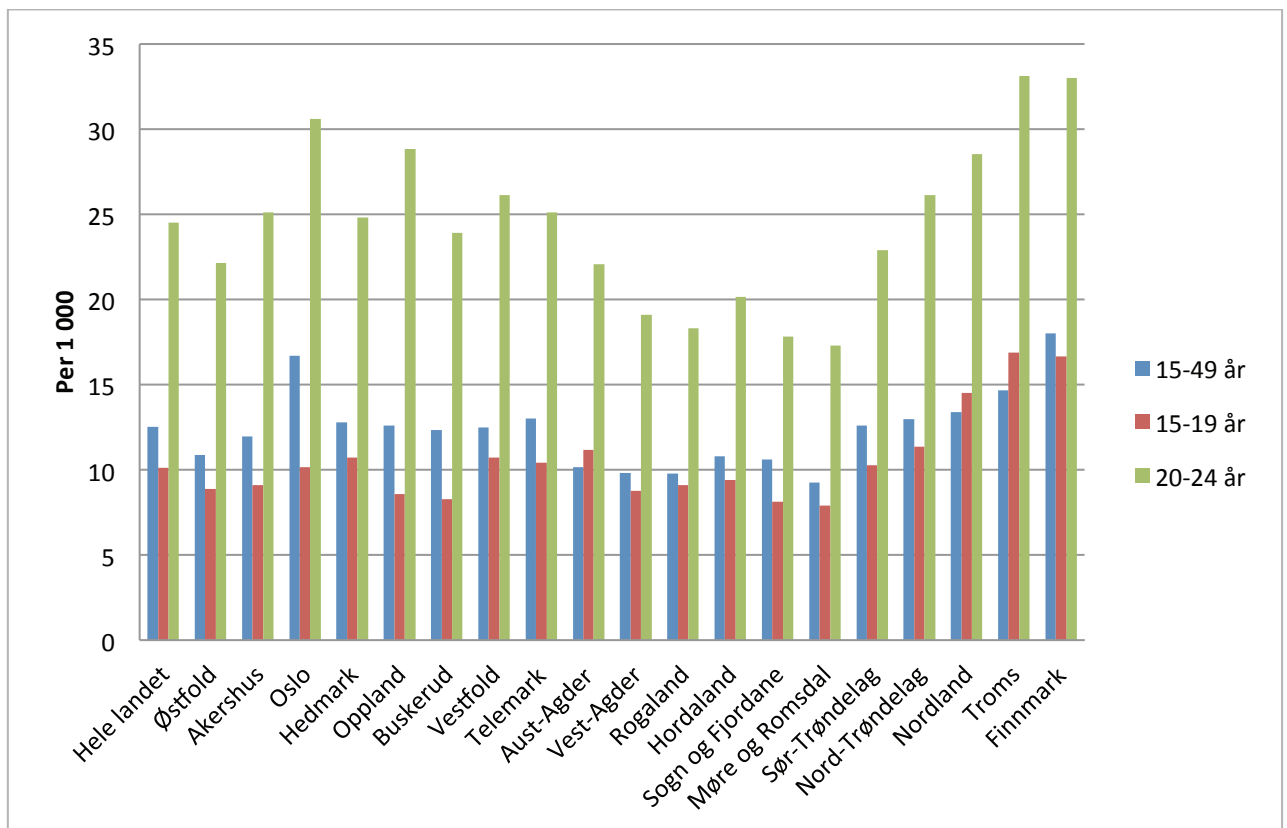
¹ Inkluderer tall for kvinner under 15 år (24 avbrudd blant dem under 15 år)

² Inkluderer tall for kvinner over 49 år (1 avbrudd blant dem over 49 år)

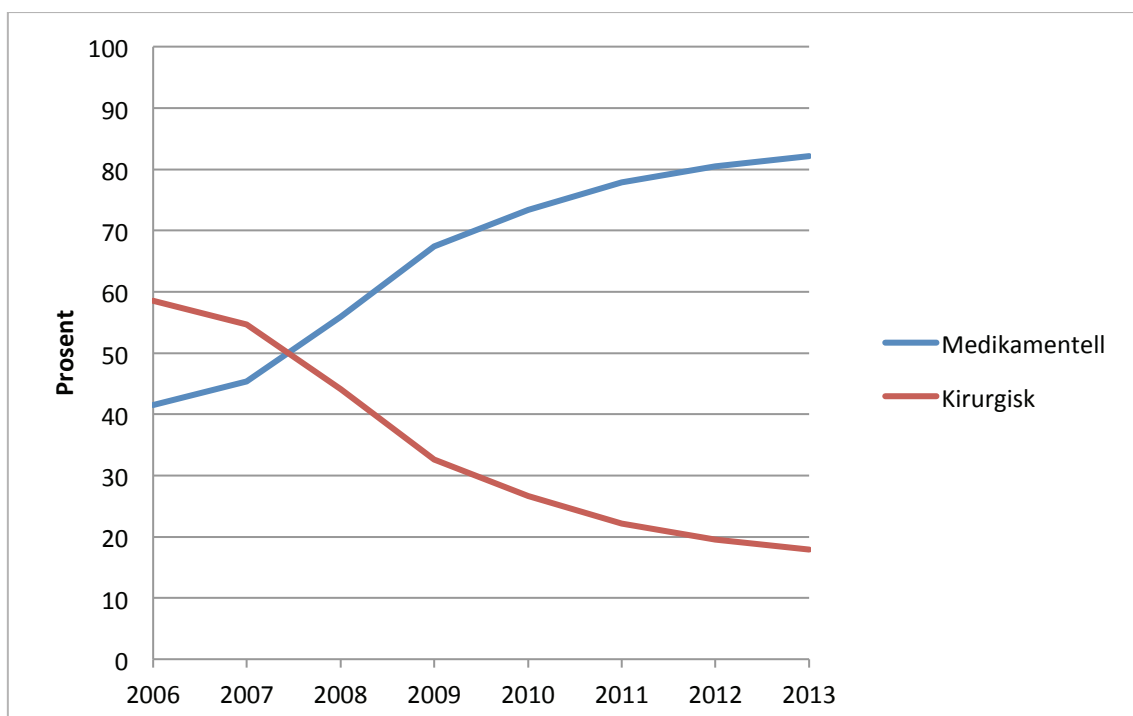
Tabell 6. Utførte svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet 2006-2013

År	Totalt antall	Svangerskapsvarighet						
		Uke 0-9	Uke 10-11	Uke 12	Uke 13-18	Uke 19-22	Uke 23 og over	Ikke oppgitt
2006	14 401	12 027	1 504	277	476	100	7	10
2007	15 175	12 700	1 568	282	498	119	6	2
2008	16 130	13 546	1 662	297	503	115	3	4
2009	15 790	13 218	1 615	352	478	120	6	1
2010	15 738	13 197	1 558	334	521	121	7	0
2011	15 366	13 012	1 377	349	487	131	7	3
2012	15 232	12 893	1 377	312	501	147	2	0
2013	14 773	12 558	1 301	281	475	156	2	0

Figur 2. Svangerskapsavbrudd per 1 000 kvinner for aldersgruppen 15-49, 15-19 og 20-24 år etter kvinnens bostedsfylke i 2013

Figur 3. Utførte selvbestemte svangerskapsavbrudd etter metode 2006-2013

Tabell 7. Utførte selvbestemte aborter etter metode og svangerskapsvarighet 2006-2013

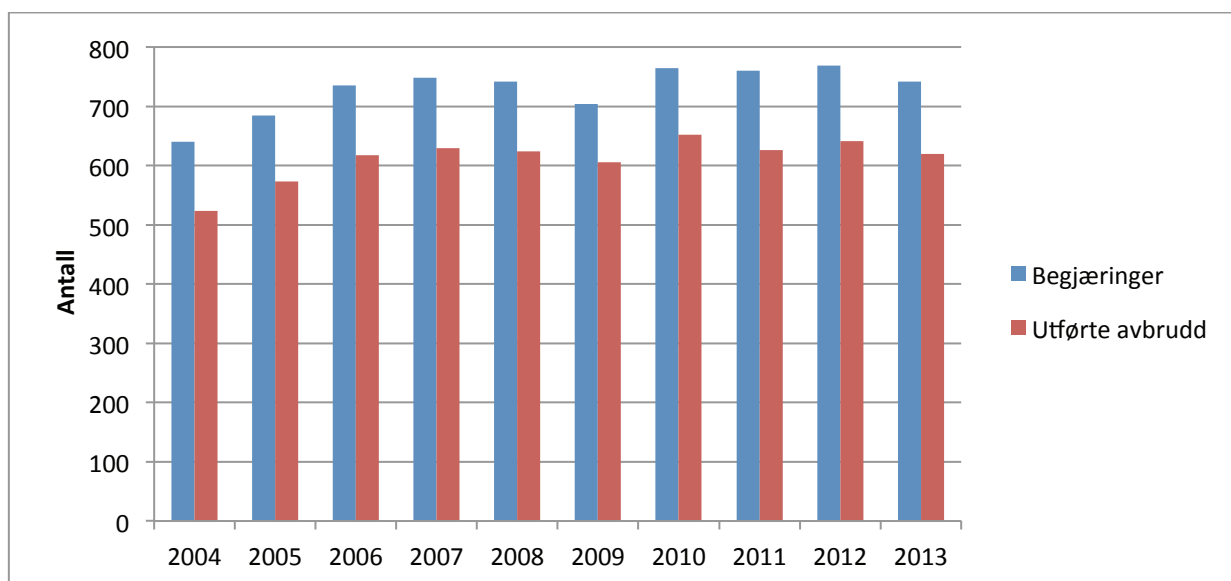
År	Totalt antall	Svangerskapslengde												Ikke oppgitt
		9 uker og under		10 uker		11 uker		12 uker		Over 12 uker ¹		Kirurgisk	Kirurgisk	
		Medikamentell	Kirurgisk	Medikamentell	Kirurgisk	Medikamentell	Kirurgisk	Medikamentell	Kirurgisk	Medikamentell	Kirurgisk			
2006	13 770	5 599	6 428	38	831	47	588	24	205	0	0	0	0	10
2007	14 529	6 421	6 277	80	832	50	605	27	233	0	0	1	3	3
2008	15 495	8 290	5 252	187	763	124	588	56	227	0	0	0	8	8
2009	15 167	9 532	3 685	336	601	226	452	136	198	0	0	0	1	1
2010	15 066	10 191	3 006	424	499	276	359	164	147	0	0	0	0	0
2011	14 724	10 615	2 397	400	441	272	263	178	155	0	0	0	3	3
2012	14 575	10 768	2 125	450	351	320	256	196	109	0	0	0	0	0
2013	14 139	10 709	1 849	424	334	292	251	186	94	0	0	0	0	0

¹ I grensetilfeller vil sykehuset kategorisere utfra vurdering av ultralydmål, se merknader til abortforskriften § 1.

Tabell 8. Utførte svangerskapsavbrudd etter type avgjørelse 1980-2013

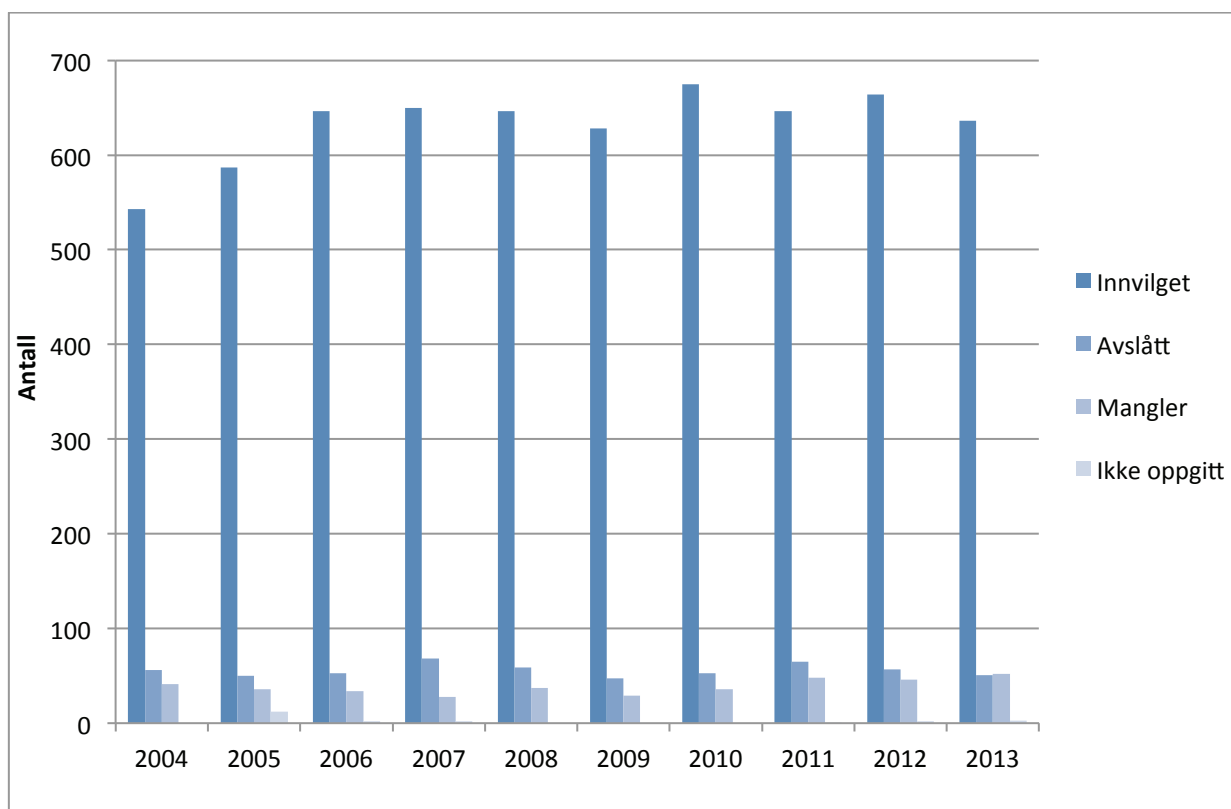
År	Totalt antall	Selvbestemt		Innvilget i primærnemnd		Innvilget i klagenemnd	
		Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
1980	13 488	13 078	97,0	379	2,8	31	0,2
1985	14 599	14 243	97,6	347	2,4	9	0,1
1990	15 552	15 219	97,9	320	2,1	13	0,1
1995	13 760	13 434	97,6	325	2,4	1	0,0
2000	14 674	14 152	96,4	509	3,5	13	0,1
2005	13 991	13 410	95,8	573	4,1	8	0,1
2010	15 738	15 066	95,7	652	4,1	20	0,1
2011	15 366	14 724	95,8	626	4,1	16	0,1
2012	15 232	14 575	95,7	641	4,2	16	0,1
2013	14 773	14 139	95,7	620	4,2	14	0,1

Figur 4. Nemndbehandlede begjæringer¹ og utførte nemndbehandlede svangerskapsavbrudd 2004-2013

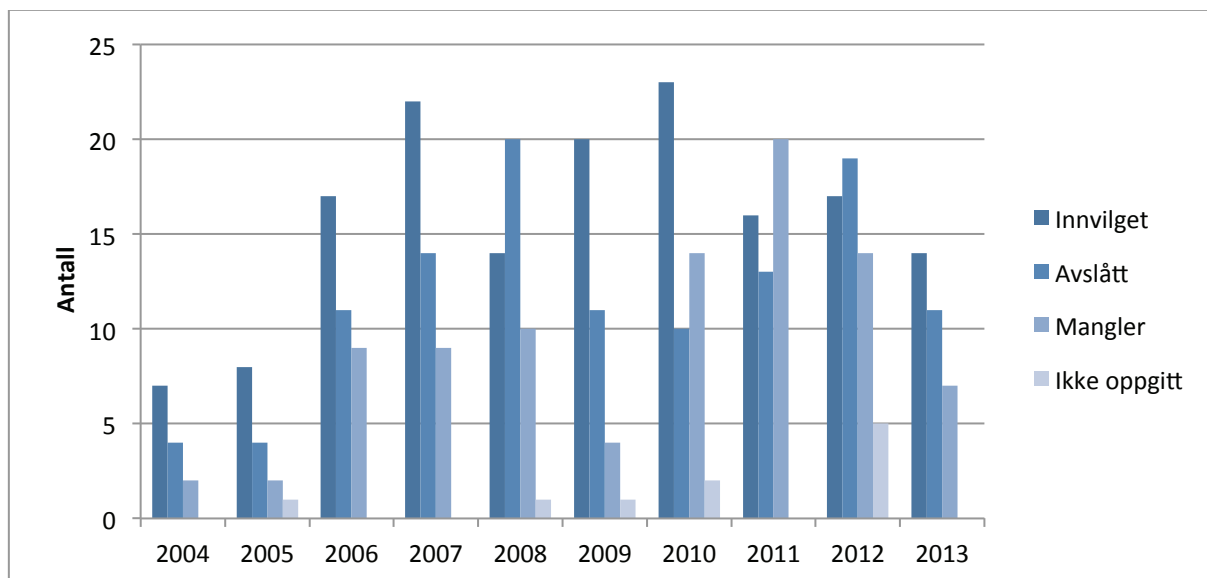
¹ Nemndbehandlede begjæringer som går til klagenemnd telles kun en gang.

Figur 5. Begjæringer etter vedtak i primærnemnd og herav utførte svangerskapsavbrudd 2004-2013

Årsaker til «Mangler» kan for eksempel være at kvinnen har trukket begjæringen eller ikke møtt i nemnd.

Figur 6. Begjæringer etter vedtak i klagenemnd og herav utførte svangerskapsavbrudd 2004-2013

Årsaker til «Mangler» kan for eksempel være at kvinnen har trukket begjæringen eller ikke møtt i nemnd.

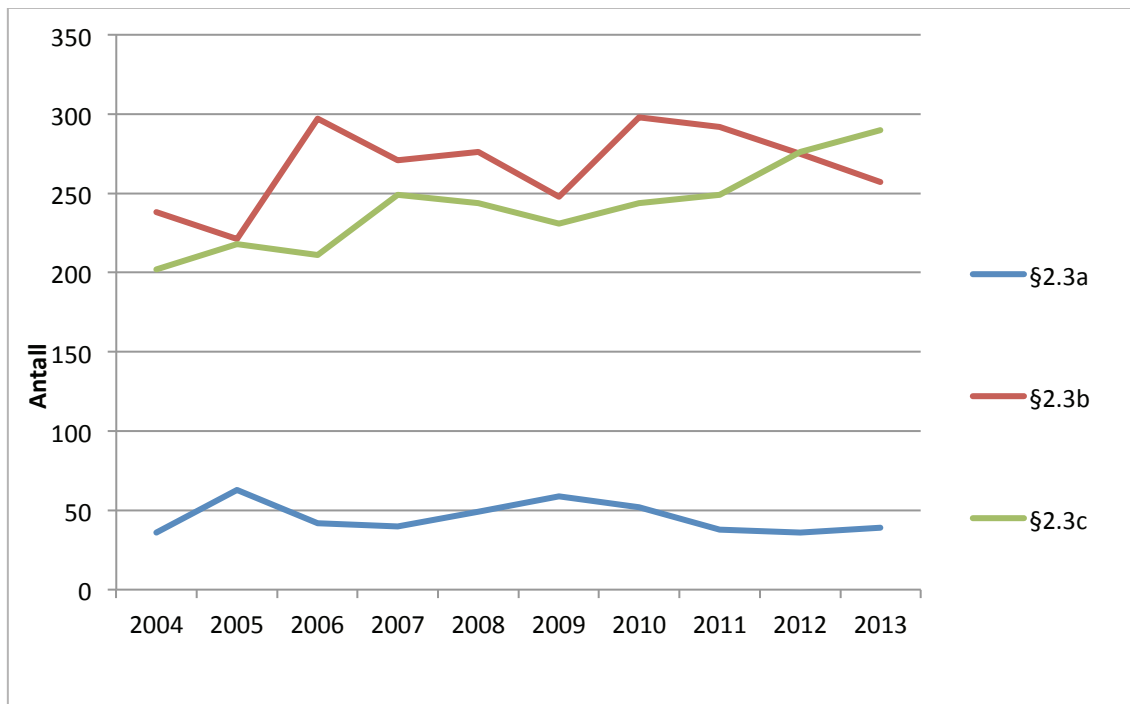
Tabell 9. Utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter abortloven § 2 tredje ledd, 2004-2013

År	Totalt antall	Indikasjon i abortloven § 2, tredje ledd, antall ²							
		§ 2.3a	§ 2.3b	§ 2.3c	§§ 2.3a og 2.3b	§§ 2.3a og 2.3c	§§ 2.3b og 2.3c	Annet ¹	Ikke oppgitt
2004	530	36	238	202	31	8	6	5	4
2005	581	63	221	218	51	6	11	7	4
2006	631	42	297	211	50	5	9	15	2
2007	646	40	271	249	68	1	5	10	2
2008	635	49	276	244	45	4	9	7	1
2009	623	59	248	231	51	16	3	14	1
2010	672	52	298	244	36	11	12	17	2
2011	642	38	292	249	34	9	5	15	0
2012	657	36	275	276	34	9	7	13	7
2013	634	39	257	290	23	7	5	9	4

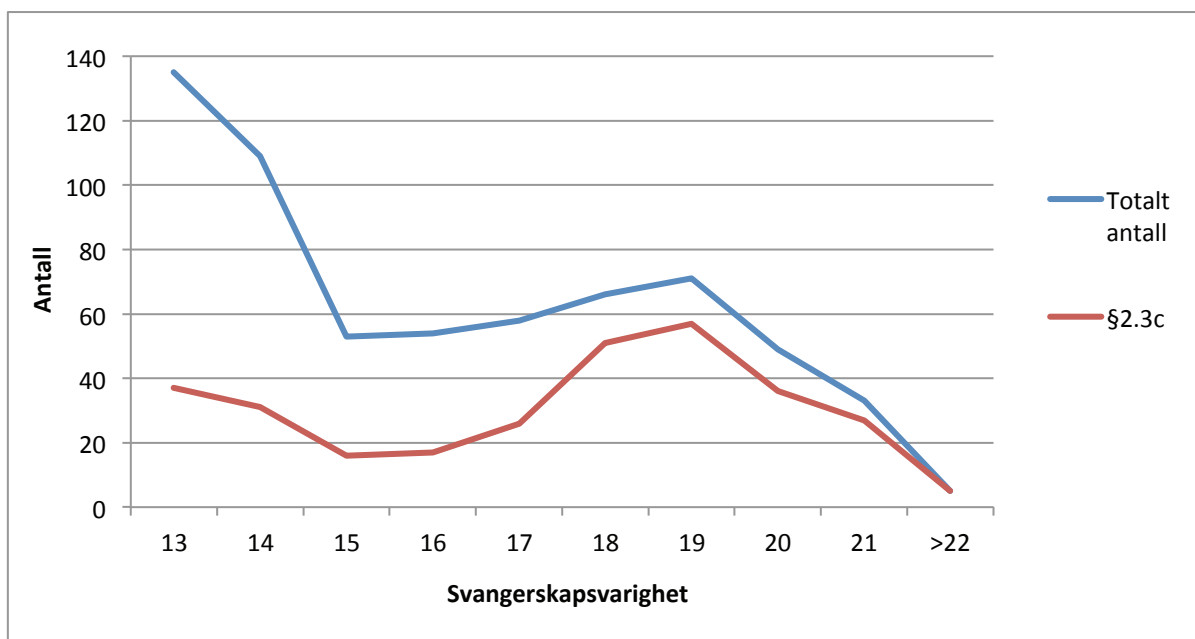
¹ Indikasjon etter abortloven § 2, tredje ledd bokstav d og bokstav e, og andre kombinasjoner av bokstavene som ikke er vist i tabellen.

² [Indikasjonene i abortloven § 2, tredje ledd](#)

Figur 7. Utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter abortloven § 2 tredje ledd, 2004-2013

Figur 8. Utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet og indikasjon §2 tredje ledd bokstav c i abortloven

Tabell 10. Utførte nemndbehandlede svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet og indikasjon i abortloven

Svangerskaps- varighet	Totalt antall	§ 2.3c		Andre enn § 2.3c		Indikasjon ikke oppgitt	
		Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle uker	634	303	100,0	327	100,0	4	100,0
Uke 12 ¹	1	0	0,0	1	0,3	0	0,0
Uke 13	135	37	12,2	98	30,0	0	0,0
Uke 14	109	31	10,2	77	23,5	1	25,0
Uke 15	53	16	5,3	37	11,3	0	0,0
Uke 16	54	17	5,6	37	11,3	0	0,0
Uke 17	58	26	8,6	32	9,8	0	0,0
Uke 18	66	51	16,8	15	4,6	0	0,0
Uke 19	71	57	18,8	13	4,0	1	25,0
Uke 20	49	36	11,9	11	3,4	2	50,0
Uke 21	33	27	8,9	6	1,8	0	0,0
Uke 22 og over	5	5	1,7	0	0,0	0	0,0

¹ I grensetilfeller vil sykehuset nemndbehandle utfra vurdering av ultralydmål, se merknader til abortforskriften § 1.

Tabell 11. Nemndbehandlede begjæringer om svangerskapsavbrudd og utførte nemndbehandlede svangerskapsavbrudd etter svangerskapsvarighet i 2013

Svangerskaps- varighet (uker)	Nemnd- behandlede begjæringer	Vedtak i primærnemnd				Utførte nemnd- behandlede svangerskaps- avbrudd
		Innvilget	Avslått	Mangler	Ikke oppgitt	
Alle uker	742	636	51	49	3	620
Ikke oppgitt	3	0	0	0	0	0
12	5	3	0	2	0	1
13	152	139	0	13	0	135
14	119	112	0	7	0	109
15	61	55	0	6	0	52
16	64	57	4	3	0	54
17	63	56	2	5	0	56
18	79	67	10	2	0	66
19	82	69	10	2	1	68
20	54	42	7	3	2	43
21	41	31	7	3	0	31
22	10	3	5	2	0	3
23	3	2	1	0	0	2
24	4	0	4	0	0	0
25	2	0	1	1	0	0

¹ Nemndbehandlede begjæringer som går til klagenemnd telles kun en gang.

² I grensetilfeller vil sykehuset nemndbehandle utfra vurdering av ultralydmål, se merknader til abortforskriften § 1.

Tabell 12. Nemndbehandlete begjæringer om svangerskapsavbrudd og utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter kvinnens bostedsfylke i 2013

Fylke	Begjæringer		Utførte	
	Antall ¹	Prosent	Antall	Prosent
Alle	742	100	620	100
Østfold	31	4,2	28	4,5
Akershus	97	13,1	84	13,5
Oslo	137	18,5	121	19,5
Hedmark	18	2,4	13	2,1
Oppland	24	3,2	18	2,9
Buskerud	24	3,2	20	3,2
Vestfold	35	4,7	26	4,2
Telemark	24	3,2	20	3,2
Aust-Agder	11	1,5	10	1,6
Vest-Agder	26	3,5	21	3,4
Rogaland	58	7,8	47	7,6
Hordaland	78	10,5	63	10,2
Sogn og Fjordane	8	1,1	8	1,3
Møre og Romsdal	32	4,3	23	3,7
Sør-Trøndelag	58	7,8	53	8,5
Nord-Trøndelag	21	2,8	16	2,6
Nordland	17	2,3	14	2,3
Troms	24	3,2	21	3,4
Finnmark	13	1,8	11	1,8
Ukjent	6	0,8	3	0,5

¹ Nemndbehandlete begjæringer som går til klagenemnd telles kun en gang.

Tabell 13. Nemndbehandlete begjæringer om svangerskapsavbrudd og utførte nemndbehandlete svangerskapsavbrudd etter utførende helseinstitusjon i 2013

Helseinstitusjon	Begjæringer		Utførte	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alle institusjoner	742	100	620	100,0
Akershus universitetssykehus, gyn. avd.	78	10,5	67	10,8
Bærum sykehus, gyn. avd.	15	2	12	1,9
Drammen sykehus, gyn. avd.	21	2,8	17	2,7
Førde sentralsykehus, gyn. avd.	7	0,9	7	1,1
Haugesund sykehus, gyn. avd.	13	1,8	10	1,6
Haukeland universitetssykehus, gyn. pol.	81	10,9	64	10,3
Helse Finnmark, Klinikk Hammerfest, gyn. avd.	2	0,3	2	0,3
Helse Finnmark, Klinikk Kirkenes, gyn. avd.	4	0,5	3	0,5
Kristiansund sykehus, gyn. avd.	2	0,3	2	0,3
Molde sykehus, gyn. pol.	7	0,9	3	0,5
Nordlandssykehuset Bodø, gyn. avd.	6	0,8	5	0,8
Nordlandssykehuset Lofoten, gyn. avd.	1	0,1	1	0,2
Nordlandssykehuset Vesterålen, gyn. pol.	3	0,4	2	0,3
OuS Rikshospitalet, gyn. pol.	44	5,9	43	6,9
OuS Ullevål, gyn. pol.	111	15	95	15,3
Ringerike sykehus, gyn. pol.	5	0,7	5	0,8
St. Olavs Hospital, gyn. avd.	91	12,3	81	13,1
Stavanger Universitetssykehus, gyn. pol.	45	6,1	38	6,1
Stord sykehus, gyn. avd.	2	0,3	2	0,3
Sykehuset i Vestfold -Tønsberg, gyn. pol.	31	4,2	24	3,9
Sykehuset Innlandet Elverum, gyn. avd.	15	2	10	1,6
Sykehuset Innlandet Gjøvik, gyn. pol.	11	1,5	6	1
Sykehuset Innlandet Kongsvinger, gyn. pol.	3	0,4	3	0,5
Sykehuset Innlandet Lillehammer, gyn. avd.	6	0,8	5	0,8
Sykehuset Levanger, gyn. avd.	8	1,1	5	0,8
Sykehuset Namsos, gyn. avd.	6	0,8	4	0,6
Sykehuset Telemark, gyn. pol.	20	2,7	16	2,6
Sykehuset Østfold, gyn. pol.	29	3,9	26	4,2
Sørlandet sykehus Arendal, gyn. avd.	10	1,3	10	1,6
Sørlandet sykehus Kristiansand, gyn. avd.	21	2,8	15	2,4
UNN Harstad, gyn. avd.	10	1,3	8	1,3
UNN, gyn. avd.	24	3,2	22	3,5
Volda sykehus, gyn. avd.	2	0,3	1	0,2
Ålesund sykehus, gyn. avd.	8	1,1	6	1,0

OuS: Oslo universitetssykehus

UNN: Universitetssykehuset i Nord-Norge

APPENDIX A. Lover og forskrifter

Lov 1975-06-13 nr 50: Lov om svangerskapsavbrudd ([abortloven](#))

FOR-2001-06-15-635: Forskrift om svangerskapsavbrudd ([abortforskriften](#)) med merknader

FOR-2007-12-14-1418: Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i register over svangerskapsavbrudd ([abortregisterforskriften](#))

LOV 2001-05-18 nr 24: Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger ([helseregisterloven](#))

FOR-2001-12-21-1483: Forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Medisinsk fødselsregister ([Medisinsk fødselsregisterforskriften](#))

APPENDIX B. Om statistikken

Folkehelseinstituttets offentlig tilgjengelige abortstatistikk på grunnlag av aidentifiserte data fra Register over svangerskapsavbrudd (Abortregisteret). Publisert med endelige tall april 2014.

Navn på statistikken

Rapport om svangerskapsavbrudd for 2013.

Databeskrivelse

Statistikk over svangerskapsavbrudd 2013 er basert på aidentifiserte opplysninger fra meldinger om begjæringer om og utførte svangerskapsavbrudd fra alle helseinstitusjoner (sykehus) som utførte svangerskapsavbrudd i Norge i 2013. Det er meldeplikt for disse opplysningene til Register over svangerskapsavbrudd (Abortregisteret) etter abortregisterforskriften § 1-7 punkt 1 til og med 6.

I 2013 mottok registeret 16 684 meldinger om begjæring om svangerskapsavbrudd, hvorav 7 ble innsendt som papirmelding og 16 677 ble meldt elektronisk. Papirmelding brukes kun når man på grunn av teknisk eller innholdsmessige grunner ikke får registrert meldingen elektronisk ved institusjonen. Dette vil si at Abortregisteret fra 2013 årgangen i prinsippet endelig har nådd målet om 100 % elektronisk innmelding.

Totalt 8 av de 43 institusjonene benyttet Folkehelseinstituttets midlertidige innmeldingsløsning. Dette gjaldt institusjoner i Helse Sør-Øst.

Populasjon

Kvinner som har begjært/fått utført svangerskapsavbrudd i Norge i 2013. Antall kvinner i de respektive aldersgrupper er hentet fra Statistisk sentralbyrå.

Enhet

Antall, tilfeller per 1 000 kvinner i alderen 15-49 år og tilfeller per 1 000 kvinner i spesifisert aldersgruppe.

Formål

Samfunnet skal kunne få innsyn i omfanget av begjæringer om og utførte svangerskapsavbrudd, og kunne følge med på utviklingen på området. Myndighetene og helsetjenesten skal få et statistisk grunnlag for å iverksette og evaluere målrettede tiltak for å forebygge uønskede svangerskap.

Brukere

Sentrale og lokale myndigheter, helsetjenesten, politikere, forskere/studenter, massemedia og publikum generelt.

Viktige begreper

Selvbestemte svangerskapsavbrudd forstås som utførte svangerskapsavbrudd som følge av at kvinnen har begjært avbruddet innen utgangen av 12. svangerskapsuke.

Nemndbehandlete svangerskapsavbrudd er utførte svangerskapsavbrudd seinere enn innen utgangen av 12. svangerskapsuke, hvor kvinnens begjæring er innvilget etter behandling i abortnemnd (primærnemnd eller klagenemnd).

Meldepliktige helseinstitusjoner er de institusjoner (sykehus) som utfører svangerskapsavbrudd.

Datakilde

Opplysninger fra papir- og elektroniske meldinger om behandling av begjæring om og utførte svangerskapsavbrudd fra meldepliktige helseinstitusjoner i Norge.

Lovgrunnlag

Innsamling, lagring, behandling og utlevering av opplysninger i Register over svangerskapsavbrudd (Abortregisteret) er regulert i abortregisterforskriften med hjemmel i helseregisterloven § 8 andre, fjerde og femte ledd, § 9 andre ledd, § 10, § 16 fjerde ledd, § 17 tredje ledd og § 34 fjerde ledd.

Innsamling

Papir- og elektroniske meldinger om behandling av begjæring om og utførte svangerskapsavbrudd fra meldepliktige helseinstitusjoner i Norge.

Datakvalitet

Innmeldte data sjekkes for å unngå manglende saksnummer og dobbeltregistreringer av meldinger, unngå manglende opplysninger og unngå manglende samsvar mellom meldte opplysninger.

Inndelinger

Tidsperiode: År

Geografi: Bostedsfylke og meldepliktige helseinstitusjoner.

Alder: 5-års grupper: 15-19, 20-24, 25-29, 30-34, 35-39, 40-44 og 45-49 år. I aldersgruppen 15-19 år, inngår også tall for aldersgruppen under 15 år, og i aldersgruppen 45-49 år inngår også tall for aldersgruppen over 49 år. Disse tallene er så små at de ikke påvirker ratene i noen betydelig grad.

Annet: Svangerskapets varighet i uker inndelt i grupper, lovgrunnlag (indikasjon etter abortloven § 2 tredje ledd bokstav a, b, c, d, e og kombinasjoner).

Sammenlignbarhet over tid og sted

Siden 2006 har Folkehelseinstituttet ved Register over svangerskapsavbrudd (Abortregisteret) mottatt meldingene om begjæring om og utførelse av svangerskapsavbrudd fra meldepliktige helseinstitusjoner (alle helseinstitusjoner som utfører svangerskapsavbrudd), behandlet opplysningene og fremstilt statistikk over svangerskapsavbrudd. I perioden 1979-2005 ble dette arbeidet utført ved Statistisk sentralbyrå.

Oppdateringsfrekvens

Årlig.

Publiseringssted

På nettstedet til Folkehelseinstituttet, www.fhi.no

Publikasjoner

Rapport 2005 om nemndbehandlede svangerskapsavbrudd

[Statistikk 2006](#)

[Rapport om svangerskapsavbrudd 2007](#)

[Rapport om svangerskapsavbrudd 2008](#)

[Rapport om svangerskapsavbrudd 2009](#)

[Rapport om svangerskapsavbrudd 2010](#)

[Rapport om svangerskapsavbrudd 2011](#)

[Rapport om svangerskapsavbrudd 2012](#)

www.fhi.no

Utgitt av Nasjonalt folkehelseinstitutt
April 2014
Postboks 4404 Nydalen
NO-0403 Oslo
Telefon: 21 07 70 00
Rapporten kan lastes ned gratis fra
Folkehelseinstituttets nettsider www.fhi.no